

Veldlessen Haringvliet

Schooljaar najaar 2018

22-12-2018
ARK Natuurontwikkeling

ARK
NATUUR
ONTWIKKELING

Veldlessen aan het Haringvliet

Sinds 2015 verzorgt ARK natuurontwikkeling veldlessen aan het Haringvliet. De veldlessen bieden kinderen uit de omgeving van het Haringvliet een beleving van een belangrijke ecologische schakel in hun woonomgeving. Op deze manier worden de kinderen betrokken bij de ontwikkelingen in hun eigen omgeving.

In de klas krijgen de kinderen eerst een presentatie als voorbereiding op de buitenactiviteit. In deze voorbereidingsles worden natuurlijke processen toegelicht die een voorname rol spelen in het te bezoeken natuurgebied. Ook minder zichtbare processen als vismigratie worden hier toegelicht. Zodat kunnen de leerlingen tijdens de veldles met een gericht blik de omgeving bekijken.

In het veld ligt de nadruk vooral op het beleven van de Haringvlietnatuur. Op deze manier wordt een complete ervaring aangeboden en begrijpen leerlingen het belang van een gezond ecosysteem.

Locaties

De veldlessen zijn uitgevoerd op vier locaties: Scheelhoek, Menheerse plaat, Quackstrand en Korendijkse slikken/Tiendgors. In het voorgaande seizoen is bij de Korendijkse slikken uitgeweken naar het Tiendgors. Dit in verband met werkzaamheden aan de waterkering op die locatie. Het Tiendgors is als veldleslocatie goed bevallen en daarom is ook dit jaar gekozen voor deze locatie. Bovendien kwamen hierdoor de twee scholen van Zuid-Beijerland binnen bereik.

Deelname

De veldlessen zijn gericht op de bovenbouw van het basisonderwijs. Scholen uit de directe omgeving van het Haringvliet zijn benaderd om deel te nemen. Er zijn dit najaar 10 veldbezoeken uitgevoerd, verdeeld over 9 scholen uit Stellendam, Middelharnis, Sommelsdijk, Piershil, Goudswaard, Zuid-Beijerland en Hellevoetsluis. Drie scholen hebben voor het eerst deelgenomen: De Montessorischool uit Hellevoetsluis, de OBS De Eendragt uit Zuid-Beijerland en de J.C. van Gent uit Sommelsdijk.

Met de klas op de foto.

Voortgezet Onderwijs

Eén veldbezoek is niet met een basisschoolklas uitgevoerd, maar met 9 leerlingen uit het vijfde leerjaar VWO van de Christelijke Scholengemeenschap Willem van Oranje in Oud-Beijerland. Dit veldbezoek maakt onderdeel uit van een schoolopdracht in het kader van duurzaamheid opgesteld door stichting Milieu Dichterbij.

De opdracht is opgesteld met het doel tot een voorstel te komen om de beleefbaarheid van de natuur rondom het Haringvliet te vergroten. Hierbij werden de volgende vragen gesteld:

Veel natuurgebieden langs het Haringvliet zijn het hele of een groot gedeelte van het jaar niet toegankelijk. Het zijn rust- en broedgebieden voor vogels, en gevoelig voor verstoring.

- *Hoe kun je mensen laten genieten van deze prachtige natuur zonder de natuur al te veel te verstoren? Via foto's of filmpjes? Of andere digitale mogelijkheden? Of is er een manier waarop je toch die natuur in kunt om het zelf te beleven? Onder welke voorwaarden, op welke manier dan?*

De natuurorganisaties vinden het extra belangrijk dat jonge mensen betrokken zijn bij de veranderende natuur in het Haringvliet.

- *Hoe kun je jonge mensen (van jullie leeftijd) hierbij betrekken? Hoe zouden jullie mensen van je eigen leeftijd hierover informeren? Hoe interesseer je jongeren om eens zo'n natuurgebied te bezoeken? Moet je daarvoor een speciale activiteit organiseren (zo ja, werk uit)? Of is de natuur op zich al goed genoeg, maar ligt het aan de manier waarop jongeren geïnformeerd worden? Hoe kan het dan beter?*

Veel natuurgebieden langs het Haringvliet zijn niet goed te zien en niet gemakkelijk te bereiken. Ze liggen achter dijken waar je niet bij kunt komen, je moet een weiland oversteken, er stopt geen bus in de buurt.

- *Hoe zorg je ervoor dat deze natuur beter bereikbaar, beter zichtbaar, beter beleefbaar is?*

De Vwo-leerlingen kregen digitale bronnen waar zij informatie uit konden putten. Ook hebben zij onder leiding van een ARK-medewerker een veldbezoek gebracht. Zo kregen ze een goed inzicht in het gebied en was er tijd om de nodige vragen te stellen. Als voorbeeldgebied is gekozen voor het Tiendgors, omdat dit vrij toegankelijk is tijdens het broedseizoen en het is gelegen in hun eigen omgeving in de Hoekse waard. De leerlingen hebben de opdracht uitgewerkt in een verslag en een presentatie op school. Tevens is er een kraam ingericht op de 'schoolmarkt', waar de andere leerlingen ook hun opdracht hebben gepresenteerd.

Haringvlietkraam

Bezoek aan het Tiendgors

Media

Veel basisscholen plaatsten foto's en berichten op hun websites of sociale media over de veldlessen. Ook trokken de veldlessen aandacht van lokale pers. Eén van de veldlessen is op de vrijdag vóór het publieksevenement 'Haringvlietweekend' in september ingepland om als aftrap van dit weekend te kunnen dienen.

Feedback

Er is vanuit de basisscholen vaak positieve feedback over de veldlessen. Zoals van Patricia Cikot, die als hulpouder aanwezig is bij de veldles op Menheerseplaat met groep van de Bosseschool uit Middelharnis: "Dit zou een verplicht onderdeel moeten zijn van het lesprogramma. Kinderen moeten uitgedaagd worden om naar buiten te gaan".

“Wij gaan vogels bespotten!” Bij het nieuwe vogelkijkscherm op de Menheerseplaat.

Toekomst

Van de 29 basisscholen in de omgeving van het Haringvliet hebben er minimaal 21 een keer deelgenomen aan het veldlesprogramma. Eén school heeft zelfs alle vier keren deelgenomen.

Acht scholen hebben nog niet deelgenomen aan het programma. Dit zijn scholen uit met name Middelharnis/Sommelsdijk en uit Hellevoetsluis, gekoppeld aan de veldleslocaties Menheerseplaat en Quackstrand. Er ligt nog een grote kans om ook deze kinderen met het verhaal rondom het Haringvliet kennis te laten maken en het vooral met eigen ogen te zien en te ervaren.

Binnendrijvende zeemist geeft het Quackstrand een nog avontuurlijker uitstraling.

Gevonden
eierschaal.

“Volgens mij zwom er een bever naar de
overkant”

Elkaar uit de modder helpen.

Turend over het Haringvliet. Op zoek naar een goede stek om waterdierpjes te kunnen vangen, maar vergeet de verzamelbak niet.

Een ingericht terrarium, zodat de kleine dieren zich thuis voelen in het tijdelijk onderkomen.

Waterdieren zoeken en vangen is teamwork.